

Eş İle Birlikte 1/2 Oranında Malik Olunan Konutun İndirimli Emlak Vergisi

Bu Karar, şikâyet başvurusunun eşi ile birlikte indirimli (sıfır oranlı) bina vergisinden yararlandırılmasına ve başvurucudan tahsil edilmiş olan vergi tutarının başvurucuya iade edilmesine yönelik talebi üzerine verilmiştir.

T.C.

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO: 2016/111

KARAR TARİHİ: 20/07/2016

TAVSİYE KARARI

ŞİKAYETÇİ:

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ:

ŞİKAYET EDİLEN İDARE: Çankaya Belediye Başkanlığı

ŞİKAYETİN KONUSU: Şikâyet başvurusunun; Emlak Vergisi Kanununun 8'inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında indirimli (sıfır oranlı) bina vergisinden yararlandırılması talebi hakkındadır.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ: 8.1.2016

I. USUL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1. Şikâyet başvurusu, Kurumumuza elden teslim edilen 08/01/2016 tarih ve 264 sayı ile kayıt altına alınan şikâyet dilekçesi vasıtasıyla yapılmıştır. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 2016/111 şikâyet numaralı Tavsiye Kararı Önerisiyle Kamu Baş Denetçisi'ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyet başvurusunun şikâyet konusuyla ilgili olarak 09/11/2015 tarihinde Kurumumuza yaptığı başvuruya 20/11/2015 tarihli Gönderme Kararı verildiği, Gönderme Kararı üzerine idare tarafından 30/11/2015 tarihinde başvurucuya olumsuz cevap verildiği, bu sebeple başvurusunun 08/01/2016 tarihinde Kurumumuza tekrar şikâyet başvurusunda bulunduğu görülmüş olup, şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyet başvurusunun menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, şikâyetin süresinde yapıldığı, idari başvuru yolları tüketilmiş olduğu anlaşılmış olup, diğer ön inceleme konularında da bir eksikliğin olmadığı bu nedenle şikâyetin inceleme ve araştırmasına engel bir hususun bulunmadığı tespit edilmiştir.

I. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikâyet başvurusu, eşi ile birlikte 2005 yılında 1/2 hisseli olarak bir konut aldıklarını, tapu senedi ve yapı kullanma izin belgesine göre konutun 180 m2 olduğunu, Türkiye sınırları içerisinde bir konutunun bulunması ve kendisinin gazi eşinin de emekli olması sebebiyle Emlak Vergisi Kanununa göre indirimli emlak vergisinden yararlandıklarını, ancak Çankaya Belediyesi tarafından söz konusu konutun 255 m2 olduğu gerekçesiyle 2014 ve 2015 yılları için hisseleri oranında kendilerinden emlak vergisi alındığını, kendilerinden vergi alınmasının haksız ve keyfi olduğunu belirtmiş olup konunun çözüme kavuşturulmasını ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4. Çankaya Belediye Başkanlığının ____/2016 tarih ve..... sayılı yazısında özetle;

4.1. 442997 sicil numaralı .. ile sicil numaralı .. adına kayıtlı ada, 7 parsel ve 5

numaralı taşınmazın yüzölçümünün 01/03/1983 tarih ve 17974 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14 seri numaralı Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde yer alan; binanın dıştan dışa yüzölçümünün tespiti hususlarına uygun olarak hesaplandığı ve metraj cetvellerine istinaden yapılan tespitlerde konutun toplam inşaat alanının ortak kullanım alanı da dahil olmak üzere 255,46 m2 olduğunun tespit edildiği, Emlak Vergisi Kanununun 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen indirimli bina vergisi uygulaması 200 m2 altındaki meskenlere tanındığından başvurucunun bu kapsamda şartları taşımadığı,

4.2. Ayrıca, ilgili taşınmazın 2005 yılı itibarıyla Tapu Müdürlüğü tarafından başvurucunun adına tescil edildiği, mükelleflerin beyanına istinaden 2005 yılından itibaren indirimli bina vergisi uygulanarak vergi tahsilatı yapılmadığı, metraj cetvelleri tespitine istinaden 2014 yılı itibarıyla gerekli düzeltmeler yapılarak başvurucudan vergi tahsilatı yapılmaya başlandığı, belirtilmiştir.

C. Olaylar

5. Şikâyet dosyası kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi neticesinde;

5.1. Şikâyet başvurusunun 2005 yılında eşi ile birlikte 1/2 hisseli olarak bir konut aldığı ve 2014 yılına kadar Emlak Vergisi Kanununun 8'inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında indirimli (sıfır oranlı) bina vergisinden yararlandığı,

5.2. 2014 yılında Çankaya Belediyesi tarafından yapılan ölçümlerde konutun faydalı iç alanının 148,95 m2, brüt alanının 174,15 m2, toplam inşaat alanının ise 255,46 m2 olduğunun tespit edildiği, Çankaya Belediyesi tarafından indirimli bina vergisi uygulamasında konutun toplam inşaat alanının dikkate alındığı ve konutun toplam inşaat alanının 200 m2'den fazla olduğu gerekçesiyle başvurucudan ve eşinden bina vergisi alınmaya başlandığı, bu kapsamda başvurucudan ve eşinden 2014-2015 yıllarına ait bina vergisi tahsilatının yapıldığı,

5.3. Şikâyet başvurusu tarafından 09/11/2015 tarihinde indirimli bina vergisinden faydalandırılması talebiyle Kurumumuza başvuru yapıldığı, yapılan başvuruya 20/11/2015 tarihli Gönderme Kararı verildiği, Gönderme Kararı üzerine 30/11/2015 tarihinde Çankaya Belediye Başkanlığı tarafından başvurucunun talebinin reddedildiği, bütün bu gelişmeler sonrasında şikâyet başvurusu tarafından 08/01/2016 tarihinde tekrar Kurumumuza başvuruda bulunulduğu anlaşılmıştır.

D. Kamu Denetçisi Abdullah Cengiz Makas'ın inceleme ve Araştırma Bulguları

6. Şikâyetle ilişkin inceleme ve araştırma kapsamında;/2016 tarih ve sayılı yazı ile Çankaya Belediye Başkanlığı'ndan istenilen bilgi ve belgeler,/2016 tarih ve sayılı yazı ile Kurumumuza gönderilmiş olup idarenin şikâyet konusuna ilişkin açıklamalarına 4 numaralı paragrafta, söz konusu bilgi ve belgelerin incelenmesi neticesindeki tespitlere de "Olaylar" başlığı altındaki paragraflarda yer verilmiştir.

6.1. Şikâyet konusuna ilişkin olarak; öncelikle şikâyetle konu uyuşmazlığın uzlaşma yoluyla çözülmesi amacıyla Çankaya Belediyesi ile çeşitli tarihlerde görüşmeler yapılmış ancak idarenin konutun brüt alanının 200 m2'den büyük olduğu hususunda ısrarcı olması sebebiyle bu konuda uzlaşmaya varılamamıştır. Uzlaşma konusunda yapılan görüşmeler tutanak altına alınıp söz konusu tutanak dosyaya konulmuştur.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

7. 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Vergi ödevi" başlıklı 73'üncü maddesinde; "(3) Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

(4) Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Bakanlar Kuruluna verilebilir." düzenlemeleri yer almaktadır.

8. 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74'üncü maddesinde; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir." hükmüne yer verilmiştir.

9. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun "Kurumun Görevi" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrası; "(1) Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir." şeklindedir.

10. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun “Mükellef” başlıklı 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; “Bir binaya paylı mülkiyet halinde malik olanlar, hisseleri oranında mükelleftirler. Elbirliği mülkiyette malikler vergiden müteselsilen sorumlu olurlar.” hükmü yer almaktadır.

10.1. Aynı Kanunun “Nispet” başlıklı 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında; “Bakanlar Kurulu, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m2 'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkilidir. **Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır...**” hükmü bulunmaktadır.

11. Bakanlar Kurulunun 29/12/2006 tarih ve 26391 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2006/11450 sayılı Kararında; “1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü gereğince kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, özörlölerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m2'yi geçmeyen tek meskene sahip olmaları halinde (intifa hakkına sahip olunması hali dahil), söz konusu meskene ait bina vergisi oranı, 2007 ve müteakip yıllar için sıfıra indirilmiştir.” ifadelerine yer verilmiştir.

12. 01/03/1983 tarih ve 17974 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14 seri numaralı Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin “Binanın dıştan dışa yüzölçümünün tesbiti” başlıklı paragrafında; “Emlak Vergisine esas olacak bina değerin tespitinde binanın dıştan dışa (brüt) yüzölçümü esas alınmaktadır.

Binanın (apartmanlarda ise dairenin) dıştan dışa yüzölçümü dış duvarlar arasındaki mesafeler itibariyle m2 cinsinden bulunacak alanıdır.

Binanın dıştan dışa yüzölçümü kesin olarak bilinemediği takdirde, faydalı yani net alanın % 25 fazlasının dıştan dışa yüzölçümü olarak bildirilmesi mümkün bulunmaktadır. Buna göre net alanı 100 m2 olan bir apartman dairesinin beyan edilmesi gereken brüt alanı 125 m2 olacaktır.

Bu şekilde hesaplanan brüt alan, hol, merdiven boşluğu, kapıcı ve kalorifer dairesi,

sığınak gibi ortak kullanım yerlerinden gelen paylar ile kömürlük ve çamaşırlık gibi müştemilatın yüzölçümünü de içermektedir.” açıklamalarına yer verilmiştir.

B. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar

13. Ankara 2. Vergi Mahkemesinin; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97’nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan; “Belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir...” hükmünün Anayasanın 73’üncü maddesine aykırılığını ileri sürerek itiraz yoluyla yaptığı başvuruya istinaden verilmiş olan **Anayasa Mahkemesinin 14/05/2011 tarih ve 27934 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan E:2009/42; K:2011/26 sayılı kararında;** “Verginin kanuniliği ilkesi, takdire dayalı keyfi uygulamaları önleyecek sınırlamaların yasada yer almasını gerektirmekte ve vergi yükümlülüğüne ilişkin düzenlemelerin konulması, değiştirilmesi veya kaldırılmasının yasa ile yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Buna göre vergide, yükümlü, matrah, oran, tarh, tahakkuk, tahsil, uygulanacak yaptırımlar ve zamanaşımı gibi konuların yasayla düzenlenmesi zorunludur.” ifadelerine yer verilmiştir.

14. Danıştay 9. Dairesinin 01/02/2005 tarih ve 2002/748 Esas, 2005/68 karar sayılı ilamında özetle; 4481 sayılı Kanunun 6’ncı maddesinde; sahip olunan konutlardan brüt alanı 120 m2’yi geçmeyen ve mükellefçe seçilen bir tanesinin ek emlak vergisinden müstesna olduğunun hükme bağlandığı, buna göre bir defa uygulanan ve özel bir vergi olan ek emlak vergisinin 120 m2’nin altındaki tek konuttan aranmayacağı, iştirak halinde ya da müşterek mülkiyette ise kişinin konutun tamamına değil hissesi oranındaki bölümünde mülkiyet ve tasarrufa sahip olduğu diğer bir ifadeyle 120 m2’nin altında tek konutlu olan kişi ile 120 m2 üstündeki hisseli bir konuttaki hissesi 120 m2’nin altında kalan bölümüne sahip kişi arasında ek emlak vergisi uygulaması bakımından fark bulunmadığı, dava konusu olayda davacının 160 m2’lik bir konutun 1/3 hissesine sahip olduğu, iştirak halinde ya da müştereken mülkiyete sahip olunmasının yükümlünün gayrimenkule belli bir hissede malik bulunduğu sonucunu değiştirmediği, bu nedenle hisse itibarıyla 120 m2’nin altında ve istisna kapsamında kalan konut için yükümlüden ek emlak vergisi aranmasının hukuka uygun bulunmadığı yönündeki İzmir 3’üncü Vergi Mahkemesinin 28.11.2001 tarih ve E.2000/612, K.2001/1593 sayılı kararının onanmasına karar verilmiştir.

C. Kamu Denetçisi Abdullah Cengiz Makas’ın Kamu Başdenetçisi’ne Önerisi

15. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; şikâyet

konusu işlemin hukuka uygun olmadığı değerlendirilerek şikâyet başvurusunun eşi ile birlikte indirimli (sıfır oranlı) bina vergisinden yararlandırılması gerektiği yönündeki Tavsiye Kararı Önerisi Kamu Baş Denetçisi'ne sunulmuştur.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

16. Şikâyet başvurusu; 3 numaralı paragrafta açıklandığı üzere; Emlak Vergisi Kanununun 8'inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında indirimli (sıfır oranlı) bina vergisinden yararlandırılmasını talep etmektedir.

17. Emlak Vergisi Kanununun 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında; Bakanlar Kurulunun, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup on sekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkili olduğunun düzenlendiği, ayrıca bu hükmün yukarıda belirtilen kişilerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanacağını öngörülmüş olduğu, bu hükme dayanarak çıkarılan 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile indirimli bina vergisi oranının 2007 ve müteakip yıllar için sıfır olarak belirlendiği ve bu çerçevede yeni bir Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanana kadar uygulamanın aynı şekilde devam edeceği görülmektedir.

18. Söz konusu kanun hükmünde ve Bakanlar Kurulu Kararında öngörülen düzenlemenin indirimli (sıfır oranlı) bina vergisi uygulaması olduğu, bu düzenleme kapsamında indirimli bina vergisinden yararlanmak için belli şartların bir arada gerçekleşmesinin gerektiği, indirimli bina vergisinden faydalanmak için gerekli olan şartların; kanun hükmünde sayılmış olan kişilerden birinin olması, bu kişilerin Türkiye sınırları içinde tek meskeninin olması ve bu meskenin brüt 200 m²'yi geçmemesi şeklinde sayıldığı, kanun hükmünün lafzi yorumundan hükümde geçen mesken ifadesinin teknik özelliklerine veya yasal durumuna bakılmaksızın, ikamet amacıyla kullanılan yer, ev, ikametgâh, konut anlamında kullanıldığı, yine aynı hükümde geçen brüt kelimesinden; meskenin kesinti yapılmadan hesaplanan alanının ifade edildiği, yani meskenin dış duvarları da dahil edilerek hesaplanacak olan brüt alanının 200 m²'yi geçmemesi gerektiği anlaşılmaktadır.

19. Somut olay bakımından değerlendirildiğinde; şikâyet başvurusunun gazi, eşinin de emekli olduğu, ayrıca başvurusunun eşiyle birlikte 1/2 hisseli olarak Türkiye sınırları içerisinde tek meskene sahip olduğu, bu bakımdan Emlak Vergisi Kanunu 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında sayılmış olan şartların gerçekleştiği, şikâyet konusu

uyuşmazlığın meskenin brüt alanının 200 m2'den az olup olmadığı hususundan kaynaklandığı, söz konusu meskenin bulunduğu 25329 ada 7 parselde ait metraj cetvelinde meskenin faydalı iç alanının 148,95 m2, brüt alanının 174,15 m2 olarak tespit edildiği, verginin kanuniliği ilkesinin; bir verginin ne üzerinden, ne kadar, ne zaman ve nasıl alınacağına kanunla belirlenmesi gerektiği anlamını taşıdığı, bu ilkenin güttüğü amacın 13 numaralı paragrafta yer verilen Anayasa Mahkemesi kararlarında da ifade edildiği üzere keyfi, takdiri ve sınırsız ölçülere dayalı uygulamaların önüne geçmek olduğu, her ne kadar indirimli bina vergisi uygulamasında Belediye tarafından meskenin toplam inşaat alanı olan 255,46 m2'nin dikkate alınması gerektiği öne sürülmekte ise de kanunda böyle bir düzenlemenin olmadığı, kanunilik ilkesi gereğince metraj cetvelinde tespit edilmiş olan meskenin brüt alanının dikkate alınması gerektiği, brüt alan dikkate alındığında başvurucunun meskenin kanun hükmünde öngörülen 200 m2'nin altında kaldığı anlaşılmaktadır.

20. Belediye tarafından öne sürülmüş olan toplam inşaat alanının bir an için yasal olduğu kabul edilse dahi; Emlak Vergisi Kanununun 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen **"Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır."** düzenlemesi ve 14 numaralı paragrafta yer verilen Danıştay kararı dikkate alındığında, brüt alanı 200 m2'nin altında bulunan tek meskene sahip olan kişiler ile brüt alanı 200 m2'nin üstünde olan tek meskendeki hissesi 200 m2'nin altında kalan kişiler arasında indirimli bina vergisi uygulamasında fark bulunmadığı, meskenin toplam inşaat alanı olan 255,46 m2 dikkate alındığında; başvurucunun hissesinin 127,73 m2, emekli olan eşinin de hissesinin 127,73 m2 olduğu, başvurucunun ve eşinin tek meskende hisselerinin 200 m2'nin altında kaldığı, dolayısıyla Belediyenin yaptığı işlemde hukuka uyarlılık bulunmadığı değerlendirilmiştir.

E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

21. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi (İHAS) Ek 1'inci Protokolünün 1'inci maddesinde mülkiyet hakkı koruma altına alınmıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne göre "Mal ve mülk" kavramı iç hukukumuzdaki tanımdan bağımsız olarak ayrı bir anlama sahiptir. Mahkeme, kararlarında mülkiyet hakkını çok geniş yorumlamaktadır. Mahkemeye göre; "Mal ve mülk" kavramı maddi varlığa sahip her türlü taşınır taşınmaz malı içerdiği gibi; maddi varlığa sahip olmayan hak ve menfaatleri, mameleke dahil her türlü aktif, mali ve ekonomik değeri olan hisseler, patentler, tahkim kararları, emeklilik maaşı hakkı, kira hakları gibi değerleri de içermektedir. Bu bağlamda somut olay bakımından 2005 yılından 2014 yılına kadar indirimli (sıfır oranlı) bina vergisi uygulaması kapsamında iken, ilgili idare tarafından hukuka aykırı olarak başvurucudan bina vergisi alınmaya

başlanması mülkiyet hakkının ihlali olarak değerlendirilmiştir.

22. Bunun dışında; T.C Anayasanın “Kanun önünde eşitlik” başlıklı 10’uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13’üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17’nci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikâyet konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilmediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

F. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

23. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri de beklenmektedir.

24. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi Yönetim İlkeleri” başlıklı 6’ncı maddesinde; Kurumun, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözeticeği düzenlenmiştir. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının 41’inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen "Avrupa Doğru İdari Davranış Yasası"nda da yer verilmiştir.

25. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; şikâyet başvurusu kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgeleri idarenin süresi içerisinde gerekçeli olarak Kurumumuza gönderdiği, Kurumumuz tarafından verilmiş olan Gönderme Kararı üzerine İdarenin şikâyet başvurusuna makul sürede, gerekçeli olarak cevap verdiği böylece İdarenin kanunlara uygunluk, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi **ilkelerine uygun davrandığı**; ancak İdarenin Kurumumuz tarafından verilmiş olan Gönderme Kararı üzerine şikâyet başvurusuna verdiği cevabi yazıda

hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği anlaşıldığından, bu yönüyle karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi **ilkesine uygun davranmadığı** anlaşılmış olup İdarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

26. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Dava açma süresinin yeniden işlemeye başlaması” başlıklı 21’inci maddesinde; Kamu Denetçiliği Kurumunun inceleme ve araştırmasını başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde sonuçlandıramaması hâlinde durmuş olan dava açma süresinin kaldığı yerden işlemeye başlayacağı belirtilmiş, Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 38’inci maddesinin dördüncü fıkrasında da Kurumun inceleme ve araştırmasını, şikâyet başvuru tarihinden itibaren, altı ay içinde sonuçlandıramaması halinde durumun gerekçesiyle birlikte şikâyetçiye tebliğ edileceği ve durmuş olan dava açma süresinin tebliğden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda incelemenin altı ay içinde bitirilemediği ve gerekçeleri 28/06/2016 tarihli ve 5064 sayılı yazıyla şikâyet başvurusuna bildirilmiştir.

B. Yargı Yolu

27. 2709 sayılı 1982 Anayasasının “Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması” başlıklı 40’inci maddesinin ikinci fıkrasında, “Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.” hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20’nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 30 günlük dava açma süresinden varsa arta kalan süre içerisinde Ankara Vergi Mahkemelerine yargı yolu açıktır.

V. SONUÇ

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre **ŞİKÂYETİN KABULÜNE;**

Şikâyet başvurusunun eşi ile birlikte indirimli (sıfır oranlı) bina vergisinden yararlandırılmasına ve başvurucudan 2014-2015 yılları için tahsil edilmiş olan vergi tutarının başvurucuya iade edilmesine yönelik makul sürede işlem tesis edilmesi hususunda **ÇANKAYA BELEDİYE BAŞKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kanunun 20’nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, merciince bu karar üzerine tesis edilecek işlem ya da tavsiye edilen çözümün uygulanabilir nitelikte görülmediği takdirde gerekçesinin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu

olduđuna,

Bu kararın **ŞİKÂYET BAŞVURUCUSUNA ve ÇANKAYA BELEDİYE BAŞKANLIğINA** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Baş Denetçisi'nce karar verildi.

M.Nihat ÖMEROđLU
Kamu Başdenetçisi

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA